

Vår referens
Per Danielsson

Länsstyrelsen Skåne län
skane@lansstyrelsen.se

kopia till:
Region Skåne
region@skane.se

Regionplan för Skåne 2022-2040

Yttrande över granskningshandling för Regionplan för Skåne

Statens geotekniska institut (SGI) har från Länsstyrelsen i Skåne län erhållit rubricerad regionplan med begäran om yttrande. SGI:s yttrande avser geotekniska säkerhetsfrågor såsom ras, skred, erosion och geotekniska frågeställningar kopplade till översvämning. Grundläggnings- och miljötekniska frågor, såsom hantering av radon, ingår således inte.

Regionplanen är, enligt handlingen, en strategisk plan som omfattar hela Skåne. Den ska visa Skånes samlade vilja och ge förutsättningar för utvecklingen av de fysiska strukturerna. Regionplanen kommer tillsammans med de kommunala översiktsplanerna att visa riktningen för hur det framtida Skåne ska se ut. Många planeringsfrågor spänner över de kommunala och regionala gränserna och vinner på att ses i ett regionalt sammanhang. Planen ska vara vägledande för beslut i den efterföljande kommunala planeringen och bland annat ange grunddragen för användning av mark- och vattenområden.

I granskningskedet ska länsstyrelsen i sitt yttrande till regionen enbart ange om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken,
2. förslaget kan medverka till att en miljö kvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket miljöbalken,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion. Lag (2020:76)

Underlag:

- 1 Regionplan för Skåne, digital version i StoryMap
<http://skane.maps.arcgis.com/apps/MapSeries/index.html?appid=84ac9b4bad2a496b9ec4130fd41b2f51>, samt PDF-version, odaterad.

SGI:s synpunkter

SGI har yttrat sig över samrådshandling 2021-03-05 (SGI Dnr 5.1-2012-0874). SGI anser att följande synpunkter kvarstår i Granskningshandlingen.

SGI anser fortsatt att begreppet fysiska strukturer bör förtydligas i Regionplanen, och dess koppling till fysisk planering som nämns i PBL.

Kusterosion

SGI noterar att klimatanpassning av kustområden och kusterosion lyfts i Regionplanen, vilket SGI anser är bra.

Dock anser SGI att en tydligare regional strategi för att hantera dessa frågor bör finnas i Regionplanen, som vägledning för kommunernas arbete med översiktsplanering. Vidare anser SGI att det bör även göras en översiktlig bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska förutsättningarna samt risken för skador på den bebyggda miljön till följd av kusterosion och översvämning.

SGI noterar att Regionplanen lyfter 2 planeringsprinciper för klimatanpassad bebyggelseutveckling:

- 1.2 i** - Klimatanpassa den byggda miljön efter högre medeltemperaturer, värmeböljor och ökad nederbörd.
- 1.2 ii** - Planera bebyggelsen till mark som är lämplig för ändamålet med hänsyn till risk för översvämning och erosion.

SGI anser att planeringsprincip **1,2i** också bör omfatta stigande hav, vidare anser SGI att det inte tydligt nog framgår av planeringsprincip **1,2ii** huruvida stigande hav omfattas.

Vidare anser SGI att möjligheterna för att ta upp sand i havet bör belysas på en regional nivå, då det finns en utpekad sandtäkt vid Sandhammarbank och ett stort önskemål att strandfodra bland Skånes kustkommuner. Regionplanen bör lyfta behovet av kommunal samordning när det gäller nyttjandet av sandtäkter till havs.

Ras, skred, och erosion

Regionplanen saknar fortsatt en beskrivning av och ställningstaganden kring ras och skred samt erosion i vattendrag.

SGI noterar att Regionplanen har kompletterats med kartor som visar "riskområden för ras, skred, erosion och översvämning i Skåne". Det saknas hänvisning och förklaring till kartorna i text, vilket gör det oklart vilken roll informationen i kartorna har spelat i arbetet med Regionplanen. Kartorna visar mycket översiktligt riskområden för ras, skred och erosion. För en regional skala bör informationen kompletteras med de planeringsunderlag som finns tillgängliga via den kartvisningstjänst ras, skred och erosion som listas nedan.

Regionplanen bör kompletteras med ställningstagande för om georisker som ras och skred samt erosion i vattendrag behöver hanteras på regional nivå, eller om de kan hanteras i den kommunala planeringsstrategin. Där bör även ingå en översiktlig bedömning av hur klimatförändringen kan påverka de geotekniska förutsättningarna samt risken för skador på den bebyggda miljön till följd av översvämning, ras, skred och erosion.

Kompletterande planeringsunderlag

SGI vill också lyfta följande underlag som relevanta för Region Skåne:

- **Vägledning ras, skred och erosion**
(<http://www.swedgeo.se/globalassets/publikationer/sgi-vagledning/sgi-v1.pdf> .
Underlagen finns åskådliggjorda i en kartvisningstjänst:
<https://gis.swedgeo.se/rasskrederosion/>.
- **Kustens sårbarhet – Erosion**; https://gis.swedgeo.se/ksi_erosion/
- **Fysiska och dynamiska förhållanden längs Skånes kust** – underlag för klimatanpassningsåtgärder, SGU-rapport 2021:02.
<https://resource.sgu.se/dokument/publikation/sgurapport/sgurapport202102rapport/s2102-rapport.pdf>
- **Vågdataportal** med beräknad vågdata i 3-timmarsupplösning för perioden 1979-2019 finns tillgänglig på SGI:s hemsida. <https://gis.sgi.se/vagmodell/>

I takt med att nytt kunskapsmaterial tas fram inom Regional Kustsamverkan Skåne/Halland så läggs det upp på hemsidan <http://projects.swedgeo.se/RKS-SH/>

Ärendets handläggning

Beslut i detta ärende har tagits av Enhetschef Maria Kristensson, efter föredragning av geotekniker Per Danielsson, i övrigt har geolog Karin Bergdahl och kustingenjör Sebastian Bokhari Irminger deltagit vid handläggning av ärendet.

STATENS GEOTEKNISKA INSTITUT

Planenheten

Enligt uppdrag

Per Danielsson